

Odpadové hospodářství

Nejlepší odpad je ten, který vůbec nevznikne. Bohužel společnost není bezodpadová a jediné, co nám zbývá, je snažit se snížit produkci odpadů a správně třídit.

Vytříděný odpad dokáže společnost dále zpracovat a tím snížit objem odpadu, který skončí na skládkách. Odpadová legislativa se stále zpřísňuje a ukládá obcím povinnost snižovat objem směsného odpadu na občana. To znamená třídit, třídit a třídit.

Všichni známe ty **barevné nádoby**, které jsou seřazeny v podobě malých vláček na **29 místech** ve Vraném a Skochovicích. Nádoby na tříděný odpad jsou volně přístupné a můžeme do nich odkládat papír (do modré), sklo (do zelené), plast a nápojové kartony (do žluté), kov (do šedivé) a na **dvou sběrných místech** i textil.

Mimo odkládání odpadů do barevných kontejnerů můžeme odpad odložit ve **sběrném dvoře**, který je otevřený ve dnech pondělí-pátek 15–18 h (od 1. listopadu do 31. března 14–17 h), sobota 10–12 a 14–17 h). Ve sběrném dvoře můžeme kromě papíru, plastů a skla odložit tento odpad:

Nebezpečný odpad – barvy, ředidla a jiné chemikálie v původním obalu.

Dřevo – palety, dřevěné bedny, starý dřevěný nábytek včetně lamino. Pozor, nepatří sem větve, ty dáváme do bio odpadu.

Bio odpad – rostlinné zbytky (slupky potravin, listí, větve, čajové sáčky, lógr).

Rozložitelný odpad z kuchyní – zbytky masa, kostí, prošlé potraviny živočišného původu.

Jedlý tuk – slitý olej (nevadí zbytky strouhanky apod.) ukládáme v libovolných PET lahvích (NE skleněných – při zpracování se rozele včetně obalu), dobře uzavřených, do nádobky k tomu určené. Pozor, nepatří sem motorový olej.

Elektro odpad – dosloužené elektro výrobky, jako jsou lednice, televize, počítače, ale i kabely. Odkládáme je zdarma, protože poplatek za recyklaci platíme již při jejich koupi. Do dalších nádob dle pokynů obsluhy třídíme žárovky a lampy a zvláště baterie.

Pneumatiky má povinnost sbírat jejich výrobce, je nutno si najít nejbližší místo zpětného odběru, kde můžete pneumatiky odložit zdarma. Pneumatiky, které přinesete na sběrný dvůr, je nutné odvézt, proto je na sběrný dvůr můžeme odložit pouze za poplatek.

Textil třídíme dvěma způsoby. V režimu charita to není odpad, jsou to věci, které se znovu použijí, je třeba, aby byly čisté, složené. Do textilu v režimu odpadu patří staré vyřazené oblečení, závěsy a hadry.

Zbylý, nevytříděný odpad, pak ukládáme do popelnic, dle velikosti a četnosti vyvážení se finančně na tom jako občané podílíme. Vyhláška o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu stanovuje poplatek za směsný komunální odpad každé domácnosti. Třídíte důsledně odpad? Jak velkou máte popelnicu na směsný odpad a jak často vyvážíte? Zkusíte se zamyslet a udělat další krok směrem ke zdravější planetě.

CO SE DĚJE S NAŠIMI ODPADY – 1. DÍL

Přemýšleli jste někdy, co se s vytríděným odpadem děje dál?

Nejdříve se odpad musí svézt. Svozy k 22. 4. 2024 probíhají ve Vraném takto: **PAPÍR** v pondělí, **PLAST** v úterý a v pátek, **SKLO** 1x měsíčně v úterý, **KOVY** 1x měsíčně také v úterý. Pro úplnost, **komunální odpad** (popelnice u domů) se sváží ve čtvrtek, týdenních svozů je zhruba polovina než čtrnáctidenních (v liché týdny), na celé Vrané jsou v liché týdnu dvě auta. **BIO odpad** (hnědé popelnice) se sváží v úterý v sudý týden.

V prvním díle seriálu bych se chtěla zaměřit na **papír**, který se sváží hned první den v týdnu. Na dotazy mi odpověděl pan **Tomáš Žoha**, specialista pro nakládání s odpady z firmy FCC Česká republika, s.r.o., provozovna Říčany, která se o odpad ve Vraném stará, a **Martina Filipová**, bývalá starostka Vraného, ze společnosti EKO-KOM.

Jsme u papíru. Modré kontejnery na papír bývají první přeplněné, sama mám zkušenost, že nejvhodnější den na odnos papíru je pondělí večer nebo úterý dopoledne.

Často jsou nádoby pootevřené, nebo jim část víka chybí. Jak hodně vadí, že do nich naprší? Při prudších deštích toho za týden může napršet poměrně dost. Na nálepce na nádobě se uvádí, že do nádoby nepatří mokřý papír.

TŽ: Přeplněnost kontejnerů na papír je bohužel velice častým problémem. A je odrazem vyspělosti společnosti a chování. Mnoho lidí totiž nemyslí na ostatní a do kontejnerů odkládá nerozložené krabice. Tímto způsobem znemožňují tříditi ostatním spoluobčanům. Co se týče druhé části dotazu, nádoby na papír je opravdu nutné zavírat a případné poškození víka prosíme hlásit. Vlhký papír problém nepředstavuje, mokřý a rozmočený ale už není použitelný.

MF: V papírně se papír zpracovává za použití vody. Vykupuje se však dle hmotnosti, proto dělá problém v evidenci, pokud je jako mokřý na vstupu zvážěn a během čekání na zpracování uschne, rozdíl hmotnosti v evidenci odpadu může být značný. Obecně pro zpracování to nevadí, nicméně je lepší, pokud je papír v nádobách před deštěm chráněn.



Kam se papír z Vraného vozí a co se s ním děje dál?

TŽ: Papír z Vraného putuje na třídící linky Úholičky, Dáblice, Ždánice. Konkrétně vždy dle aktuálního zatrasování s ohledem na maximální efektivitu. Po dotřídění je vhodný papír předán do papíren k dalšímu zpracování. Papír, který se k dalšímu materiálovému využití nehodí, se využije energeticky.

MF: Papír se třídí nejčastěji na kartonáž a ostatní papír, ale bohužel v papíru občas nalezneme obsluha třídící linky i odpad, který měl skončit ve směsném komunálním odpadu. Určité množství příměsí nevadí, ale pozor např. na účtenky z termopapíru, ty by měly přijít do popelnice, není to papír.

Zopakujme si, že do modrého kontejneru patří papírové obaly, kancelářský papír, sešity, noviny, časopisy

a letáky. Krabice je nutno před vhozením do kontejneru rozložit či sešlápnout. Nevhazujeme papírové pleny a kapesníky, mastný nebo jinak znečištěný papír. Co třeba krabice od pizzy? Je v ní pár drobků, může být maličko mastná, ale okraje a víko jsou čisté. Můžeme odložit v kontejneru na papír?

TŽ: Drobky a malé mastné skvrny nevedí. Technologie zpracování odpadů se stále posouvá kupředu.

Papírový pytlík od mouky nebo jiných potravin, kde mohou být zbytky?

TŽ: Konkrétně papírový pytlík od mouky nebo podobných potravin nevedí, ale musí být vyspaný. Veškeré papírové obaly se musí k recyklaci předávat prázdné.

Výrobky z recyklovaného papíru, jako jsou ruličky od papírových utěrek či toaletního papíru, plato od vajec, papírová taška? Někde jsem slyšela, že recyklovaný papír už se znovu recyklovat nedá, tudíž se musí vyhazovat do komunálního odpadu.

TŽ: Je pravda, že papír má omezený počet recyklačních cyklů, ale technologie se opravdu stále vyvíjí. A jak jsem zmínil, pokud nelze

konkrétní obal recyklovat, je využít energeticky. Takže plata v modrých kontejnerech zase tolik nevedí.

Vadí kovové svorky u časopisů?

TŽ: Kovové svorky nevedí. Co vadí, jsou šanony a pákové pořadače obsahující kov a plast.

Vadí zbytky (třeba i větší) izolepy na kartonových krabicích?

TŽ: Vše, co jde strhnout, je dobré sundat. Usnadní to zpracování.

MF: Pokud jdou části izolepy sundat, je to lepší, ale menší množství nevedí, při zpracování se to ve filtrech zachytí. Papírové obálky s okénky nevedí, ale bublinkové obálky musí být bez plastového vnitřku.

Napadají vás další tipy, co konkrétně do této nádoby dávat či nedávat, s čím bývá v třídění největší problém?

TŽ: Aktuálně narůstá problém s poplastovaným papírem. Jedná se o kelímky od nápojů, jogurtů atd. Tento papír potažený plastem do modrých kontejnerů jednoznačně nepatří.

MF: Máte-li pochybnosti, zkuste hledat na samosebou.cz, záložka Třídění

a recyklace / Kam třídit / Kam patří, je tam abecedně seřazený seznam, co kam odkládat.

Užitečné informace jsou i na stránkách jaktridit.cz.

Co se děje s naším odpadem, co vyhodíme do popelnice na směsný komunální odpad?

TŽ: Směsný odpad končí v Zařízení na energetické využití odpadu (ZEVO) Malešice nebo na skládce směsného komunálního odpadu Uhy.

Děkuji za odpovědi. V příštím čísle se budeme zabývat žlutými nádobami s plastem, které se sváží v úterý a v pátek.

Pokud byste měli nějaké konkrétní dotazy, co do plastů dávat a nedávat, napište nám na zrcadlo@vranenadvltavou.cz a my se za vás zeptáme. ■

Jiřina Vrabcová
Ilustrace: EKO-KOM



Co se děje s našimi odpady – 2. díl

V minulém čísle Zrcadla jste se mohli dočíst, co se děje s papírem vyhozeným do kontejneru. Dnes se zaměříme na žluté nádoby s plastem, které se sváží dvakrát do týdne, vždy v úterý a v pátek. Na dotazy mi opět odpověděl pan Tomáš Žoha, specialista pro nakládání s odpady z firmy FCC Česká republika, s.r.o., provozovna Říčany, která se o odpad ve Vraném stará.

Jsme u plastu. Do žlutého kontejneru patří výrobky z plastů a obaly, jako jsou PET lahve, plastové nádoby, plastové sáčky, tašky, fólie, kelímky, krabičky, tetrapaky apod. Kam se plasty z Vraného vozí a co se s nimi děje dál?

Plastový odpad z Vraného putuje na třídící linky ve Ždánicích, Úholičkách nebo v pražských Ďáblicích. Záleží na aktuální kapacitě daných zařízení.

Třídíme něco špatně?

Občas se v kontejnerech objevuje stavební odpad v podobě různých zbytků

potrubí – např. vodovodního či kanalizačního, novodurové trubky. A samozřejmě takový nafukovací bazén do žlutého kontejneru také opravdu nepatří.

Některé nádoby na plast také nemají víko. Plast nenásákne tolik jako papír, vadí to, že plast zmokne?

U odpadního plastu zmoknutí nebrání dalšímu využití.

Musí být odložené plasty čisté?

Je nutné, aby vyhozené plastové odpady byly prázdné, ale vymývání není třeba.

PET lahve a tetrapakové krabice je nutno sešlapat. Vadí v nich zbytky tekutiny, je nutné je vyplachovat? Plastová láhev od oleje se vymýt prakticky nedá.

Vyplachování není nutné, postačí nechat tekutinu přirozeně vytéct. Plastová láhev od jedlého oleje patří také do plastu, ideální je nechat ji odkapat delší dobu.



A plastové lahve od různých čisticích prostředků?

V případě, že tyto lahve již neobsahují čisticí prostředky, tak ano, lze dát do žlutého kontejneru.

Víčka od PET lahví se jeden čas sbírala zvlášť. Co se s nimi dělá?

Víčka jsou z jiného druhu plastu než tělo lahve, proto se zpracovávají odděleně. Získaný materiál se posléze přidává do primární suroviny pro nové výrobky.

U obalů od sušenek, chipsů a dalších potravin si nejsme jisti, jestli jde o plast, nebo je to kov. Stejně jako různé dětské nápoje v plastových sáčcích s brčkem. Jak to správně rozeznat?

Vždy je dobré sledovat označení na obalu. Na každém by mělo být uvedeno, z jakého je materiálu. Do žlutého kontejneru patří obaly označené těmito symboly:



Další rady pro třídění plastu najdete zde:
<https://1url.cz/i1BGt>

Poplastované kelímky (např. Pribináček), které jsme si minule řekli, že nepatří do papíru, patří do plastu?

Ano – samotný jejich název napovídá, že rozhodně patří do plastu.

Má smysl do plastů třídit mikrotenové sáčky či zbytky potravinové či smršťovací fólie? Jsou objemově malé, jsou-li od masa, nedjou pořádně vypláchnout.

Určitě to smysl má. Jednotlivě jsou sice malé, ale posbírá se jich velké množství a objem velmi nabyde.

Patří do plastu různé vycpávky krabic, jako polystyren, bublinková fólie, miralon? Izolepy, které strhneme z papírových krabic? Vadí na plastu zbytky papíru?

Nic z výše zmíněného nevádí. Ve všech případech se jedná o obaly a od toho tu barevné kontejnery jsou. Ani etikety na plastových obalech nevádí, s nimi si recyklační proces poradí.

Napadají vás další tipy, co konkrétně do této nádoby dávat či nedávat, s čím bývá v třídírně největší problém?

Největším problémem jsou nebezpečné odpady jako např. nádoby od motorových a jiných olejů ve smy-



slu provozních kapalin. Některé tyto nádoby jsou plné použitého motorového oleje. Přitom jedna jediná taková nádoba je schopna zastavit třídící linku na několik hodin. Stejný scénář dokáže způsobit nádoba plná barvy. ■

Děkuji za odpovědi.

Jiřina Vrabcová

V příštím čísle se budeme zabývat zelenými nádobami se sklem. Pokud byste měli už teď nějaké konkrétní dotazy, co tam dávat a nedávat, napište nám na zrcadlo@vrane-nadvltavou.cz a my se za vás zeptáme.

Co se děje s našimi odpady – 3. díl SKLO

V minulém čísle Zrcadla jste se mohli dočíst, co se děje s vytríděným plastem. Dnes se zaměříme na **zelené** nádoby se **sklem**, které se sváží každé liché úterý. Na dotazy mi opět odpověděl pan **Tomáš Žoha**, specialista pro nakládání s odpady z firmy FCC Česká republika, s.r.o., provozovna Říčany, která se o odpad ve Vraném stará.

Jsmo u skla. Do zeleného kontejneru patří skleněné obaly, zejména láhve či sklenice. Kam se sklo z Vraného vozí a co se s ním děje dál?

Sklo z Vraného svážíme na střeptišť, které je na „centrále“ firmy FCC v Ďáblicích. Zde dojde k jeho hrubému předtřídění. Poté se sklo dopravuje velkokapacitní dopravou na automatickou třídící linku ve Stráži pod Ralskem.

Třídíme něco špatně?

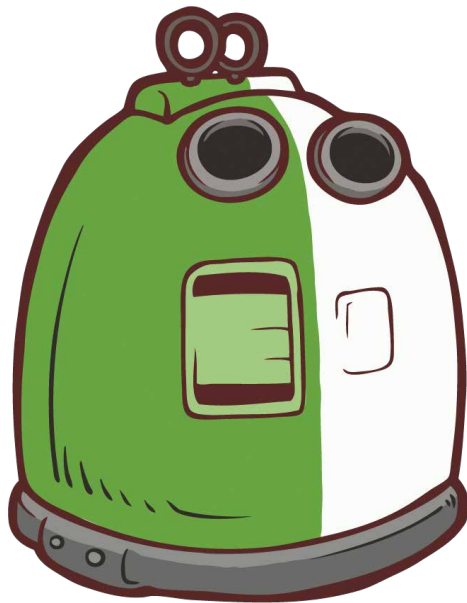
Bohužel ano. V kontejneru na sklo se často objevuje porcelán a zrcadla. Ani jedno do kontejneru na sklo v žádném případě nepatří.

Dříve byly kontejnery na barevné a čiré sklo, dnes se hází vše do jednoho. Podle čeho se při zpracování třídí? Rozlišuje se podle barvy?

Svoz pouze směsného skla je zvolen z důvodu ekologie a ekonomie. Na vše tak stačí poloviční množství nádob a poloviční množství svozových tras. Automatická třídící linka dokáže čiré sklo opět ze směsi vytřídit.

Rozlišuje se tenkostěnné sklo (např. vinné skleničky)? Ty se ovšem při vhození do kontejneru úplně rozbijí. Dost často (je-li kontejner prázdný) se při vřazování rozbijí i lahve, nelze je tam uložit, aby se neroztřískaly. Třídí se pak střepy, nebo je lepší, když jsou lahve nerozbité?

Síla střepu se nerozlišuje. Rozbití vhozené skleničky či lahve není překážkou v recyklaci, spíše naopak. Pro třídící linku je nutné, aby veškeré sklo bylo rozbito na drobné střípky. Toto je často splněno už v průběhu dopravy, kdy se sklo sype z nádoby do svozového vozu a posléze vysypává na střeptišť.



Musí být sklo čisté? Některé láhve se dokonce vymýt nedají. Vadí zbytky oleje, kečupu, jogurtu apod.?

Láhve musí být vyprázdněny, ale drobné zbytky potravin nepředstavují problém, není je nutné vymývat.

Uzávěry láhví bývají kovové nebo plastové, je třeba víčko oddělit? Většinou zbude kovový či plastový kroužek, který se snadno sundat nedá. Vadí papírové etikety? Víčka u zavařovacích sklenic vídám v kontejnerech běžně. Je třeba je oddělit a dát do kontejneru na kov? Vadí smršťovací fólie na sklenicích?

Nic, co zmiňujete, v kontejneru na sklo nevadí. Proces zpracování si s tímto umí poradit.

Co se sklem větších rozměrů, např. větší vázy, demižony, akvária, tabulky skla, skleněné poličky? Patří do zelených kontejnerů a pokud ano, je lepší je rozbít?

Se sklem větších rozměrů si kontejner také poradí. Rozbíjení skla není nutné a s ohledem na bezpečnost ani rozumné. Co je v těchto případech omezující, je nosnost kontejneru. V žádném případě není možné do kontejneru rozbít větší množství tabulového skla. Maximální nosnost nového kontejneru je 400 kg.

A naopak menší výrobky, např. flakon od parfému? Lahvička je skleněná, rozstříkovač je většinou plastovo-kovový a snadno se rozebrat nedá. Kam s ním?

I tyto výrobky patří do skla, třídící linka si s nimi poradí. Jedinou podmínkou je, že musejí být prázdné.

Keramické a porcelánové nádobí do kontejnerů na sklo nepatří. Kam je vyhazovat? Keramiku a porcelán nelze běžně recyklovat, nelze je přetavit jako sklo. Tyto výrobky

lze vyhodit do směsného odpadu nebo je lze odvézt do sběrného dvora.

Stejně tak do nádob na sklo nepatří zrcadla a různě pozlacená, pokovená či drátovaná skla. Kam s nimi?

Všechna pokovená skla je bohužel nutné dát pouze do směsného odpadu. Drátoskla lze zpracovat mimo režim obalů. To však jde provést jen ve větším množství a je to spojeno s náklady na samostatnou dopravu.

Jaké symboly mají skleněné výrobky? Někdy není snadné rozeznat, zda jde o sklo nebo tvrzený plast.

Na recyklačních značkách je nutné hledat označení „GL“, případně číslo začínající „7“. Toto číslo udává, o jaké sklo se jedná (čiré, zelené, hnědé).



Další rady pro třídění skla najdete zde: <https://www.jaktridit.cz/cz/trideni/tridene-odpady/sklo/>

Napadají vás další tipy, co konkrétně do této nádoby dávat či nedávat, s čím bývá v třídění největší problém?

Při předtřídění bývají největším problémem pytle se směsným odpadem.

Děkuji za odpovědi. ■

Jiřina Vrabcová

V příštím čísle se budeme zabývat šedými nádobami s kovem. Pokud byste měli už teď nějaké konkrétní dotazy, co tam dávat a nedávat, napište nám na zrcadlo@vranenadvltavou.cz a my se za vás zeptáme.

Co se děje s našimi odpady – 4. díl KOV

V minulém čísle Zrcadla jste se mohli dočíst, co se děje s vytríděným sklem. Dnes se zaměříme na **šedivé** nádoby s **kovem**, které se sváží každé liché úterý. Na dotazy mi opět odpověděl pan **Tomáš Žoha**, specialista pro nakládání s odpady z firmy FCC Česká republika, s.r.o., provozovna Říčany, která se o odpad ve Vraném stará.

Jsme u kovu. Do šedého kontejneru patří hlavně plechovky od nápojů, konzervy, kovové zátky, hřebíky, šroubky, kancelářské sponky a další drobný kovový odpad. Kam se kov z Vraného vozí a co se s ním děje dál? Kov z Vraného se v Praze předává na automatickou třídicí linku, která třídí ocelové obaly od hliníkových a odděluje nevhodné příměsi.

Třídíme něco špatně? Co do šedého kontejneru zásadně nepatří? V kontejnerech se bohužel často objevují nebezpečné odpady v podobě obalů od nebezpečných látek.

Co s obaly od různých sprejů, tužidel, které jsou pod tlakem? Obaly pod tlakem rozhodně do těchto kontejnerů nepatří. Před vhozením do kontejneru musí být tento obal prázdný a zbavený tlaku.

Je třeba plechovky sešlapat? Ano, minimálně hliníkové plechovky je vhodné sešlapávat. Neubíráme zbytečně kapacitu kontejneru na kovové obaly a myslíme tím i na další spoluobčany, pro jejichž odpady šetříme v kontejneru místo.

Co s většími kovovými odpady, jako např. plechy, trubky, hrnce? Větší kovový odpad je vhodné odnést do sběrného dvora, případně do výkupny kovových odpadů. Nádobový systém je primárně určen pro sběr kovových obalů.

Musí být kov čistý? Nemusí. Stačí, když budou obaly prázdné.

Patří sem použitý alobal? Po pečení jej zmačkám do

koule, ale jsou na něm přilepené zbytky jídla. Ano. Zmačkat do kuličky je ideální řešení. Přiměřené znečištění není překážkou.

Kolik je ve Vraném kontejnerů na kov? Bylo by možné přidat ve Skochovicích? Aktuálně evidujeme 13 kontejnerů. Občané dále mají možnost využít sběrný dvůr. O případném přidání kontejnerů rozhoduje obec. **David Balling, místostarosta obce:** Přidání kontejneru na kov ve Skochovicích bude možné po rozšíření některého z kontejnerových stání, neboť v současné době není další nádobu kam umístit. V úvaze je rozšíření jednoho z kontejnerových stání v zadní části Skochovic, a to buď na křižovatce s ulicí Po březí, nebo stanoviště před železničním mostem. ■

Další rady pro třídění kovu najdete zde:
<https://1url.cz/v1P7G>

Děkuji za odpovědi.

Jiřina Vrabcová